

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

*Uppteckningen rör*Meddelaren.

In på vigd jord. Åtgärder mot det ondas makt.	7.
Ett möte på vägen och en örfil.	11.
"Hästatramp"- men inga hästar.	13.
Varsel l. "genfärd" (M. A:s broder Sven).	14.
" " " (Käringen i skoggstugan).	16.
" " " (Per Jakobs syster).	17.
Den döde kommer och räknar sina pengar.	18.
Den döde kör hem sina hästar.	20.
Gammal ramsa - i st. f. "Var hälsad.....".	23.
Visor:	
Alfred och Anna.	24.
"Ebba Brahes klagan".	31.
Karin Månsdotters kärlekssaga.	34.
Näcken.	37.
Visan om Lars Peder.	41.

ACC. N:R.

5908

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/.

Meddelaren.

Maria Andersson föddes i Kristianopel år 1860. Där har hon sedan bott hela sitt liv, utom att hon en gång varit i Danmark som sjuttonårig flicka, då hon där hade arbete ett år. När hon var 22 år gammal gifte hon sig med en arbetare i Kristianopel, men efter endast sex års äktenskap lämnade han henne och reste till Amerika. Hon har sedan aldrig hört av honom och vet alltså inte om han är levande eller död, fast hon säger att hon tror nog att han lever, för annars hade hon nog fått veta om hans död "på något sätt". Innan hennes man, som hette Per Andersson, reste så köpte han den lilla stugan där Maria Andersson nu bor med sin 40-åriga dotteruppe i en skogsbacke ett stycke ifrån själva Kristianopels by. Utom denna dot-

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

ter har hon fem barn, som alla ha farit till Amerika den ena efter den andra.

När man kommer på besök till Maria Andersson, ligger hon på soffan inne i stugan, och hon klagar över att astma är så besvärlig, hon är sjuk och kommer nog snart att dö, så krasslig som hon är. Men när samtalet i alla fall så småningom kommer i gång, glömmen hon till slut astma och andra krämpor, och när kaffet så kommit på bordet börjar hon allt villigare att draga sig till minnes vad hon hört berättas av gamla människor där i trakten. Hon har alltid varit intresserad av alla slags berättelser och visor, och särskilt vad de sistnämnda beträffar har hon ett icke föraktligt förråd i minne, trots att hon klagat över att hon numera glömmen allting - när hon var ung behövde hon bara höra en visa sjungas, så kunde hon sjunga den efter.

Skriv endast på denna sida!

ACC. Nr.

5908

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östrahärad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Då kunde hon också sjunga, men nu är hon för gammal för det.

Ett kilo av handlarens bästa kaffe kan dock fömå henne att sjunga en av de visor hon nyss med entonig röst läst upp, och så sjunger hon den vemodiga folkvisemelodien med gammal och en smula sprucken röst.

En gumma med ett strävsamt liv bakom sig, som nu lever på sin folkpension och vad det lilla jordbruk kan ge, som hör till stugan och som hon och hennes dotter sköta nästan ensamma. Aldern tar ut sin rätt, säger hon, men när hon glömmer både den och sin sjukdom, och hon kommer i gång att berätta, då lysa hennes pigga ögon och hon förvånar sig själv med att erinra sig den ena v san och historien efter den andra, som hon hört som barn och ung, utgörande fragment av den traditionsskatt, som funnits och ännu finnes i denna trakt.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Maria Andersson

i dörren mellan "stugan"
och köket. Bakom henne dot-
tern Ebba Persson.

Negativ I: 7:60

ACC. N:R. 5908

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Ja, litet osant, det pryder talet..."

Maria Andersson och Anna Fågelberg utanför den
förras stuga.

Negativ I: 7:60

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Maria Andersson, hennes dotter Ebba Persson samt Anna Fågelberg utanför Maria Anderssons stuga i närheten av kristianopel.

Negativ I: 7:60

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Bläkinge Upptecknat av: P. O. Stenlin.
Härad: Östra Hamrad Adress: lund
Socken: Kristianopol Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopol.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

7 m på vigd jord. Stjärnor mot det ondas makt.

Det var en husbonde, som sade åt en jantta
han hade i sin tjänst att gå med ett brev till en
bonde, som bodde ett stycke därifrån. Det gjorde janttan,
men när hon gick förbi jättens krogan mötte hon
plötsligt en fin herra, som sade: "Godafton min
lilla flida, var ska hon gå?" — "Jag skall gå till
bonden med brev från min husbonde," svarade
janttan. "Du väntar jag här." — Och när janttan varit
och lämnat brevet och kom tillbaka
stod den fine herra där och väntade på henne.
Han bad att hon skulle göra honom en tjänst. På la-

ACC. N:R. **5908**

Landskap:

Blekinge

Upptecknat av:

P. Osterlin.

Härad:

Östra Länahärad

Adress:

Lund

Socken:

Kristianopel

Berättat av:

Maria Andersson

Uppteckningsår:

1938

Född år

1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

de han sig bräns över kyrkogårdsmuren och bad jantem
att hon skulle ta tag i hans ben och välla honom över
muren in på kyrkogården. "Och det jag har i min
vänstra lomma, det skall du ge honom som lön för
hjälpen, men det som ligger i min högra lomma skall
du ge din hustru för att han skall begrava mig här
på kyrkogården. När du nu går hem, så gå inte
över vägar och stigar utan gå över åkrar och ängar,
och ge dig inte, utan se till att du kommer fram om
du så kommer närmast inför din hustru. Och när
du kommer hem, så beröjs in i ugnen och låt tända
eld utanför, så skall du se att ingenting ut kommer
att bränna dig." — Jantem gjorde precis som han
sagt åt henne, och så kom denna varse, som inte

ACC. N:R. **5908**Landskap: BlekingeUpptecknat av: P. Osterlin.Härad: Östra häradAdress: LundSocken: KristianopolBerättat av: Maria AnderssonUppteckningsår: 1938Född år 1860 i Kristianopol.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

fått begravning och därför inte kunde få frid, in på vigd jord. Och både jänkan och hennes husbonde fick rik belöning för att de hjälpt den varelsen, han hade utskyllt i sina fickor.

Han hade sagt åt jänkan att gå hem över åkran och ångar och inte över vägar och stigar för att hon lättare skulle komma undan de onda väsendena. Som nog blev vreda på henne för att hon hjälpte honom in på vigd jord. Men om "de" ändå fick fall på henne skulle hon hellre låta den slita ledningarna av henne än taga henne och hindra henne att komma fram till husbonden. Så skulle hon krypa in i ryggen, för den står i förbindelse med jorden, och så kan det onda gå ifrån henne genom spiselhållen och med

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Osterlin.
Härad: Östra Härad Adress: Lund
Socken: Kristianopol Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopol.

i jorden. Och elden som skulle brändas utanför kunde
från henne från det ondas makt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

ACC. N:R. 5908

Landskap: Blekinge
Härad: Östra Härad
Socken: Kristianopel
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: P. Osterlin.
Adress: Lund
Berättat av: Maria Andersson
Född år 1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Ett möte på vägen och en örfil.

När morbror August var pojke tjänade han på en gård i Lönneåla. Man hade varit ute och plökat potatis, och bonden och morbror kom körande hemåt med ett lass. Då sade morbror August plötsligt: "Godafton," och fick något svar merifan väglanten. "Vem i hela friden hälsar du på?" frågade bonden. "På honom där inte framtittat vi mötte, han som var så fin med sitt mössa och underligt?" Då sade bonden bara "Fäst pojke, och hör!" Sedan slet de bista hela vägen hem. "Hela sur av otarna, så åter vi innan vi lasset av," sade vi bonden. Men när vi morbror August skulle sitta av, fick

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Ekström
Härad: Bohus län Adress: Lund
Socken: Christianopol Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Christianopol

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

han råkade som det var en öfver så att han svimmade och sedan låg han sjuk ganska länge efter det. Men det är inte gott att säga som han råkade på vägen och vem som gav honom den öfver.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge
 Härad: Östra härad
 Socken: Christianapæl
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: P. Osterlin
 Adress: Lund
 Berättat av: Maria Andersson
 Född år 1860 i Christianapæl.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

"Hästabringe" - men inga hästar.

"Vi hade varit på Helsingborg, faster Mia, August och jag och var på hemväg, där vi fick höra brummet av många hästar, som mummade sig. Vi gick till landan där borta, så vi inte kommit i vägen för hästarna," sade August. Det gjorde vi, och så kommo de, vi hörde dånst av hästhovarna och hörde vägen skulle gjenka flera famnar, så vilt som det gick - men ingen av oss kunde se någonting, fastän de dånade förbi oss på vägen bara en liten bit från landan där vi stod."

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Bläkinge Upptecknat av: P. Osterlin
Härad: Östra Härad Adress: Lund
Socken: Kristianopol Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopol

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

Varvel l. "genfärd" (M. A:s broder från)

"Pent en kväll då alla i husen somnat vaknade jag vid att mor sade till far att stiga upp och kända på - hon hade vaknat och blivit rädd för något. Far gick upp och kända upp och ned, och vi hörd alla slag ute i parken, det lät som om någon med vä-
ta och halofusna belärd gick omkring därute. På dog
det härt och kraftigt på dörren. Far gick för att se
vad det var, men det var knappast han kunde få
upp dörren. Och den dog sedan mest igen med
en skväll. Far rullade ett stort hjul som gick tre
slag över golvet och pratade och pratade i ett, men

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge
Härad: Östra härad
Socken: Kristianopel
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: P. Osterlin
Adress: Lund
Berättat av: Maria Andersson
Född år 1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

ingen kunde förstå något. Ända till dagningen
hådde man i drögen blängst av gästarna med
vatten i. Och Mor sade till mig: 'Det du får för dig
i natt om Iven, det må du ha för sant.' — På
sömnade jag och drömde att jag skulle gå till Kåringa-
ryd. Då såg jag på vägen ett hus, som låg hys-
singrat på ett egenhändig sätt, precis som leonkuber-
na av en människa. 'Det är liksom bror Iven, det där,'
tänkte jag. — Senare fide vi veta, att den natten
hade bror Iven gått under på sjön.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Bläkinge Upptecknat av: P. Osterlin
Härad: Östra Härad Adress: Lund
Socken: Kristianopol Berättat av: Marja Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopol

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

Varul l. "genfärd". (Häringen i skogsstugan)

"Det var en gammal häring, som låg gjult i en
stuga här uppe i skogen. Vi vårdade henne och hjälpte
hennes med både det ena och det andra. En morgon såg
vi henne stå där utanför vårt fönster, vi såg henne tyd-
ligt genom rutan stå där med sin svarta silvante på hu-
vudet. Men rätt som det var försvann synen. Jag gick
dit där hon bodde, hon var mycket gjult, och på kvällen
dog hon. Det vi så så tydligt på morgonen var förstås
genfärd (varul), och fast det är långesedan det hände
minns jag det som om det varit i går. Häringen hette
förresten Anna Pörmann."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge
Härad: Östra härad
Socken: Christianopol
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: P. Osterlin.
Adress: Lund.
Berättat av: Maria Andersson
Född år: 1860; Christianopol.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17.

Vassel l. grandfather. (Per Jakob's sister)

Per Jakob hadde en man, som bodde i Skärings-
ryd. Han hade en syster som bodde i Skärn - det var han-
nes mor som kallades Pella Pellen. En gång när Per Jakob
varit i Skärn och hörde hemåt igen, märkte han plots-
ligt, att hans syster satt bredvid honom på vägen. Han för-
stod väl vad det var, så han sade ingenting, bara hörde
vidare. När han kom hem var hästarna alldeles genom-
våta av vett - se, det blir alltid tungt när det är nå-
got sådant med på vagnen. - Sedan fick han veta
att systern dött strax efter det han kört från staden.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Osterlin
Härad: Östra Härad Adress: Lund
Socken: Tristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Tristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

Den döde kommer och räddar sina pengar.

Det var en gubbe som hade gömt sina pengar i balkongens balkon en sten, men ingen visste var göm-
skället för alla pengarna var. Men en kväll, långt efter det
gubben dött och blivit begravd, såg folket i stugan gubben
sitta där vid ugnen och rädda pengarna. Då gick man
efter prästen, för han var väl den ende, som kunde ha
modet att gåa mässt. När gubben fick se prästen,
sade han: "Jasa, kunde du inte unna mig så mycket
rost och ro från plågorna att jag kunde få komma
och rädda mina pengar!" Men prästen gick bort till
ugnen och lade händerna på pengarna. Och så

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Osterlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

sade han något, men vad han sade är inte vi gott
att veta. Gubben försann och visade sig aldrig mera.
Och vi kunde hans pengar komma till nytta igen.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Osterlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Christianopol Berättat av: Marin Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860; Christianopol.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.

Den döde kör hem sina hästar.

En nämndeman och hans son hade varit ute och kört. På hemvägen stannade hästarna och vagnen stälpte. Nämndemannen dog men pojken överlevde olyckan.

Men den nämndemannen kunde visst inte få frid i sin grav. Våra natt såg folket på gården hur han kom körande hem med hästarna, det gick med en väldig fart och det stod eld ur hästarnas näsborrar. När han kommit in på gården, stängde han dörrarna och sen gick han in och var försvunnen.

Från på gården vände sig då till Viselblad som var en lärd man och prästvigd. Han var bekant

5908

ACC. N:R.

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

med en flicka och hade en gång förfelat sig, så
han hade ingen tjänst. Det var en glad gosse, som
visst inte var rädd av sig. När man bad honom om
hjälp, sade han: "Ja, det skall vi väl kunna hjälpa."
Han gick och lade sig på höskullen, och på natten
kom nämndsmannen hörande som vanligt. Då
ropade Visseblad till honom: "Du jord, vad vill du
eller vad ärende har du här hemma när du inte
har so i dina faders grav?" Då började den döde
tala till Visseblad, men vad han sade kunde inte
drängarna höra, så det var ingen människa. Och
Visseblad svarade: "Det må du ho jag skall göra,
gå i frid och visa dig aldrig mer."

Men vad nämndsmannen sagt till Visseblad

Skriv endast på denna sida!

5900

ACC. N:R.

Landskap:

Blekinge

Upptecknat av:

P. Petterlin

Härad:

Åkra härad

Adress:

Lund

Socken:

Kristianopel

Berättat av:

Maria Andersson

Uppteckningsår:

1938

Född år

1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

eller vad han lovat göra, det yppade han aldrig
för någon, inte ens för fann som t. o. m. bjöd
honom pengar för att han skulle berätta det för
henne.

ACC. N:R. 5908

Landskap: Blekinge
 Härad: Åker härad
 Socken: Kristianopel
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: P. Berlin.
 Adress: Lund
 Berättat av: Maria Andersson.
 Född år 1860 i Kristianopel.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

23.

Gammal ramsa - i st. f. "Var hälsad - -"

Det berättas om Visseblad - den där lärde mäns-
 ken, som förfelat sig, - att han en juldagsmorgon vid
 offerringen, då församlingen sjöng "Var hälsad denna mor-
 genshund - -", sållet sjöng:

Rodden murrar, lampan brinner,

Vinterkvällen är så lång.

Nu skall jag till kyrkan gå,

Träffa där min lilla vän.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Alfred och Anna.

När kvällen kom och bjuder vila,
då sköna Anna till lunden ilar,
att möta Alfred i dalens lund.
Han lovat komma i kvällens stund.

Hon var så glader, hon sprang så lätter,
sin barm hon full med små blommor sätter,
vid högra bröstet hon binder fast
med röda bandet en blomsterkvast.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

I höga eken hörs gökens toner
och lärkan sjunger från lundens kronor
och vinden spelar på varje blad
för sköna Anna som vandrar glad.

I dal'n de unga ha stämt sitt möte,
där vilar hon sig i skogens sköte.
Sen går hon längtande dalen om,
men ingen Alfred till henne kom.

Hon går i oro och längtans-kvalen
då höres ljuda ett skott i dalen
och därpå plötsligt ett jämmerrop,
som trängde fram genom trädens hop.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Hon går att möta sin vän på vägen,
men stannar genast bestört, förlägen,
liksom en bild hon förstenad stod,
ty Alfred låg i en sjö av blod.

Hon frågade, men hans röst var bruten.
Ack, käre Alfred, säg är du skjuten?
Hon dignar neder till blodröd famn,
men Alfred viskar blott hennes namn.

Han vänligt räckte åt henne handen.
Han sade: Snart nu så lösas banden,
farväl min Anna, nu skiljs vi åt.
Hon brister ut i en häftig gråt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27.

Nu öppna såret ej mera blöder.

Vid Annas bröst ligger Alfred döder,

Han ligger kallnad vid hennes barm,

om hennes liv har han lagt sin arm.

Vid Alfreds lik vakar Anna trogen,

då mördaren ilar fram ur skogen,

och ropar själv med förskräckelse:

Jag haver mördat! O ve, O ve!

Det hemska kan han nu aldrig glömma

han går att Alfred för mänskor gömma,

han vandrar uppåt den väg han flytt

men laddar först sin pistol på nytt.

Skriv endast på denna sida!

5908

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

Pistolen han emot bröstet vänder,
men Anna fattar uti hans händer,
hon sade, fastän med sorgset mod,
hon sade: Blod har ju flutit nog.

Av våda skottet sig själv avlossar,
och blodet börjar ur såret forsa,
och Bernhard en suck nu hör,
vid Alfreds sida skön Anna dör.

Det sista skottet hörs någon akta,
det kommer folk ifrån alla trakter
båd'små och stora från närmsta byn,
förskräckta, häpna vid denna syn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
 Härad: Östra härad Adress: Lund
 Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

Hur sent det blev uti mörka kvällen,
 blev Bernhard gripen och förd till cellen,
 och smidd i bojor i dessa kval.
 Där härskar mörker förutan tal.

Han bittert gråter båd'dag och nätter,
 och bleka kinden med tårar väter.
 Sen går han längtande dagen om,
 tills sent omsider hans dödsdom kom.

En dag fångvaktaren han berättar:
 I morgon Bernhard man dig avrättar,
 Bered dig själv och bekänn ditt mod
 förrän du göms i den kalla jord.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge **Upptecknat av:** P. Österlin
Härad: Östra härad **Adress:** Lund
Socken: Kristianopel **Berättat av:** Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 **Född år** 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30.

Ja, Bernhard svarar och bittert gråter,
nu vill jag dö och se Anna åter,
ty hon däruppe i änglars land
skall ge förlåtelse med sin hand.

Ja, nästa morgon man Bernhard leder,
till avrättsplatsen. Han faller neder,
en blomsterkvast han i handen höll
och bilan höjdes hans huvud föll.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31

" Ebba Brahes klagan. "

Den lätta manteln breder aftonstunden
Så lätt och ljuvligt omkring land och hav,
Och fågelskaran tystnat har i lunden,
Och Mälarn vilar vid sin stolta strand.
Uti sitt lugna sköt naturen vilar,
Men inom detta bröst en stormvind ilar.

Ack, friden ägde jag i forna dar,
Och himlen såg jag leende och blå,
Och mänskossjälens har ett språk. som talar
Så aningsfullt, jag kunde ej förstå.
Jag lycklig var när morgonen mig väckte,
När kvällens sol i vågorna sig släckte.

Jag lycklig var när oskuldsfullt jag drömde
Att prydd jag stod som Gustaf Adolfs brud.
Och hoppet i min själ sin vällust tände
Och smyckade min själ med bröllopsskrud.
Men tro ej hoppet, det skall sorger föda,
Det är en orm, som tjusar för att döda.

5908

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32

Ack, förgäves skall vår kärlek flamma,
Som höjer sig i högt bevakad brand.
Allt är förbi, min värld är ej densamma,
En hatad boja fångsla skall min hand,
O Gustaf Adolf, lär mig att försaka,
Och tänk med köld på De la Gardie's maka.

Var kall, var kall, och låt mig ensam lida
Och tröttad gå på mina fäders grav.
En huldrik genius står invid min sida
Tills ödet bryta skall min vandringsstav.
En ängel tröstar än mitt sorgsna sinne,
Och ängeln heter Gustaf Adolfs minne,

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
 Härad: Östra härad Adress: Lund
 Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

" Ebba Brahes klagan " är en mycket gammal visa, som Maria Andersson lärt sig av sin far. Han har berättat för henne att han fått höra den en gång som pojke. Han dog för trettio år sedan, och han var då åttiosju år gammal. Det är Ebba Brahe själv som diktat visan, och hon har antagligen också satt melodien till den. Det är en ganska melodisk folkvis-melodi, som Maria Andersson efter någon övertalning sjunger, fast hon säger att hon nu inte kan sjunga längre, även om hon kunnat det en gång som ung.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34

Karin Månsdotters kärlekssaga.

O, lycklig den, som från sin låga hydda
Kan frid och dygd i lugnaa skuggan skydda
Och till den höjd på branta klippan gå,
Där lyckans tempel ibland åskmoln stå.

Jag sprang så glad i fattigdomens dalar,
Men ack hur skrämnd i rikedomans salar.
Jag såg mig om, men fann ej mer igen
min glada oskuld och min bardomsvän.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35

Men jag ägde dock en dyrbar tröst tillbaka
Den ädla lott att som en konungs maka
Hans hjärta fröjda och i vilans stund
vid lampan vaka för hans korta blund.

Lyft på hans tron från mina fäders kojor
Jag såg hans purpur snart förbytt i bojor.
I häktets djup han stöddes av min arm,
Och låg han ock i döden vid min barm.

Men ack, jag slets i från hans ömma sida,
Hans grymme bror bjöd honom ensam lida
Och drev hans son att med en tiggarsstav
kring jorden vräkt knappt finna där en grav.

ACC. N.R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
36.

Omsider trygg för alla lyckans ilar

Jag snart i gravens hulda sköte vilar.

Men man minnas skall i denna trogna bygd

Med mången tår mitt öde och min dygd.

ACC. N:R. 5908

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37

Näcken.

Sen tager jag min bössa och så min lilla hund,
kom, möt mig i morgon i Rosendelund,
då vilja vi vårt samtal begynna.

Sen sutto de där en sommarlång dag,
så litet de åt när de talades vid,
allt under den grönskande linden.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge. Upptecknat av: P. Österlin.
 Härad: Östra härad. Adress: Lund
 Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38.

Ja, jungfrun stiger upp, hon kammar ut sitt hår,
 jag är väl så god jungfru i dag som igår,
 fast jag har suttit ungersven så nära.

Sen lågo de där en sommarlänger natt.
 Så litet som de sov mens de talades vid,
 allt under den grönskande linden.

Ja, jungfrun springer upp hon ruskar upp sitt hår,
 Gud nåde mig min jungfru för ord jag talte igår,
 min jungfrudom den haver jag förlorat.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39.

För när skall vi fiska och när skall vi sju,
och när skall vi släktingar och vänner till oss bju,
och när skall vi bröllopet hålla? -

Ja, själver får du fiska och själver får du sju,
och själver får du släktingar och vänner till dig bju,
och själver får du bröllopet hålla. -

Jag är nog intet ungersven fast jungfrun tycker så,
jag är den lilla näcken som far på böljan blå,
och bygger mitt hus allt under isen.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge. Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40.

Min fader och min moder de övergiva mig,
ack, om jag visste vägen, jag ginge då till dig,
om det var allra senast uppå natten.

Mitt hus det är byggt allt under en bro,
dit ingen kan segla och ingen kan ro,
och ingen lånar hus över natten.

Ja, ungersven han skjuter sin båt ifrån land,
och jungfrun hon stod uppå snövita sand,
hon fäller så modeliga tårar.

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianöpel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianöpel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41.

Visan om Lars Peder.

På grevens gods Lars Peder i trasor syntes gå,
De greveliga svinen han vaktade uppå.
Av vem Lars Peder föddes, och vem han var och allt,
Det visste han nu inte, blott att han frös och svalt.

Och allt vad snuskigt heter man honom göra gav,
Bland grevens herrar, drängar, han tjäna fick som slav.
I stallet fick han ligga när kölden small i knut,
När hästar hade täcken, men han ej minsta klut.

ACC. N.R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42.

Den enda som åt honom en smula vänskap ger
Är grevens yngsta dotter, ett barn som huldrikt ler.
De kräseliga rätter man henne gav var dag
Hon delte åt Lars Peder, så sjuk och arm och svag.

Då börja gossen gråta och ser så hjärtans gott
Uppå den lilla flickan, som rodnar därvid smått.
"En dag det nog kan hända att jag kan ge igen.
Så har i drömmar viskat en röst från himmelen.

Det var väl första gången jag Herrens nattvard fått,
Jag kände mig så lycklig, och mer jag drömde blott.
Jag drömde då så mycket, som aldrig kan slå in,
Jag drömde, o förlåt mig, jag drömde du var min.

Skriv endast på denna sida!

5908

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lång
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

43.

Farväl. Från denna dagen vi ses nu aldrig mer.

Får jag den blomman kyssa, som ni i handen bär?"

Och flickan räckte blomman med hand så vit och nätt.

"Nog får du blomman kyssa, och gärna munnen med."

"O Herre Gud i himlen, som själv har ställt det så,

Gick detta i fullbordan kan ock det andra gå."

Så talte nu Lars Peder och som en pil flög bort.

På greveliga godset han syntes inte brätt.

Men åtta år därefter kom där en vagn så grann

Till slottets marmortrappa. I vagnen satt en man.

Han syntes hög och kraftfull med milda anletsdrag.

Och godset under klubban det skulle gå i dag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5908**

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

44

Han ser en skynt i fönstret av en förgråten mö,
Då faller där en rodmad uppå hans kind som snö.
Han stiger ini salen, auktionen börjar gå.
"Jag bjuder dubbla värdet. Se här är pengar, slå."

Sen går han in till greven, som helt förkrossad satt.
"Behåll Ert gods min herre, men hälsa Fröken att...."
Här börja han att stamma - "Men hälsa Fröken att
Bland skatter uppå jorden är hon min högsta skatt.

För hennes skull jag samlat i Californien guld,
Jag samlat millioner för hennes godhets skull.
Föraktad och förskjuten som jag av alla var
Gav hon mig tröst allena. Nu räddar hon sin far.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5908

Landskap: Blekinge Upptecknat av: P. Österlin
Härad: Östra härad Adress: Lund
Socken: Kristianopel Berättat av: Maria Andersson
Uppteckningsår: 1938 Född år 1860 i Kristianopel

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

45

Sen går han ut ur salen, men greven fattar mod.
Och uti samma salen det snart ett bröllop stod.
Där vigdes de tillsammans, de barndomsvänner två,
Men kan i sanning säga att Gud har ställt det så.